

ביחד). וגם שמתנות אלו שנותנים לכהנים וכיו"ב סיבתן הוא קדושת הארץ שנמשכת ופחותה מקדושת המקדש ועי"ז נתגלגל שאר החיובים על הארץ כמו שמיטה ויובלות (שהם ג"כ בגדר מתנה לעניים) וכולל בזה גם מצות כשרות שזהו מצד קדושת עם ישראל וגם זה מסתעף מדינים הנ"ל - מתנות כהנים - שגדרם בענין האכילה מה מותר ובאיזה אופן - שכ"ז נכלל בחלק ד' (מצות קיב - קנד).

ובהמשך להקדושה בהארץ (מקום) מסיים דיני הקדושה בזמן שהם שבתות ומועדים (מצות קנג - קעא) וכל מצות הנ"ל הם בדרך כלל מצות בין אדם למקום ואח"כ מתחיל במצות שהן בעיקר בין אדם לחבירו והולך מהכלל אל הפרט מתחלה המצות בהנהגת המלוכה והעם כולו כמו דיני מלכים וסנהדרין וב"ד שזה הנהגת העם בכללותו ע"י ראשי העם (קעב - קצג) ולאח"ז חיובים פרטיים בין אדם לחבירו איך להתנהג כאו"א כראוי בחברה בין אנשים (קצד - רט) וממשיך בפרטיות יותר בחיי המשפחה, (רי - רכג) שזהו חוג מצומצם ביותר ומסיים מה צריכים לעשות באם אינם שומעים - העונשים ע"ז, (רכד - רלא) ולבסוף מונה דיני סכסוכים שבא מדיני ממונות (רלב - רמח) שאינם בדוקא שייכים לכל אדם בעתים תכופות כ"כ כמו שאר הדינים, כן י"ל בדרך אפשר.

ומה שאינו מובן לי ביותר ע"פ ביאור הנ"ל הוא החלק הט' (מצות רכד - רלא) שהם עונשי ב"ד שלכאורה מקומן תחלה בחלק ו' (מצות קעב - קצג) כשדן שמה בהחיובים והדינים השייכים לב"ד, ולמה מפסיק בינתיים בדינים שבין אדם לחברו ובין איש לאשתו. ולבד זה מצינו כמה מצות שאינן מובן למה הכניסם הרמב"ם בזה הסדר ולמשל מצות הענקה לע"ע (קצו) היא בחלק חיובים בין אדם לחבירו, ומצות דין עבד עברי ואמה העברי' (רלב - רלג) הוא בחלקי דיני ממונות. וכן מצות מעקה (קפד) שבא בחלק ו' באמצע דיני ב"ד הלא יותר שייך לחלק ז' בהחיובים שבין אדם לחבירו.

הרב אפרים פיקרסקי
- מנהל בישיבה -

ב ג ל ה

יג. בשו"ע אדה"ז סי' תנ"א סעי' י"א: בוכיא (והוא כלי העשוי מלבנים ועפר ומסיקין אותו מבחוץ ואופין ומטגנין בתוכו)...עכלה"ק.

ע"ן בשו"ת מהרשד"ה או"ח סי' מ"ד, ע"ד תואר ובניינו

של כלי זו.

שם סעי' ע"ה: אודות כלי כסף המצויירים בהיתוך זכוכית וז"ל: "אבל אם הוא מצד החיצון של הכלי מותר להשתמש בו בפסח ע"י הגעלה... ואף שלפעמים... מ"מ מקצת חום זה...". עכלה"ק. (עיין שם בסעיף).

להעיר משו"ת חת"ס או"ח ק"ל הסובר כשיש ציפוי לכלי נקרא כלי זה, ככלי בתוך כלי, ואם כן לכאורה למה לאדמוה"ז הסבר הנ"ל למה יהי כלי זה מותר, הרי א"א להכנס מציפוי הזכוכית כי נקרא כלי אחר, וכלי רוטב לא נכנס מכלי לכלי.

הרב ראובן שמואל לפידות
- כולל -

יד. בגליון לג (רלב) ש.ז. הרב ר.ש.ל. בסעי' ז' הביא קושית המהרש"ם על השו"ע דאדמוה"ז או"ח סי' תנ"א סעי' יג, ובסופו מביא קצת תמיכה לד"ה דאדמוה"ז.

ומן הסתם מאת ה' היתה זאת, שהן הרב ר.ש.ל. והן המהרש"ם לא הרגישו ולא הביאו שאדמוה"ז בס' תנ"א סעי' כ"ה אמר בפירוש שלדברי הכל בשר בחלב בזאח"ז מהני הגעלה, ומתיר אפילו אחר שכבר העבירו את הכלי ראשון מן האש.

ועוד ההמלצה של המהרש"ם שם אינו הטעם שביאר האדמוה"ז, שהרי טעם האדמוה"ז הוא משום קלישת טעם שאין שייך קריאת שם עליו, והמהרש"ם מביא מיען וחלב (ב"ב קמצים) שזה סוג בפני עצמו, ויש מחלוקת אם יש לו דין טיגון או בישול.

ועיין בדעת תורה מהמהרש"ם שיצא לאור מחדש עם ביאורים וחידושים מנכד המחבר ששם בתנ"א סעי' י"א הוא מבאר שיעקר דברי הרמ"ע הם שנוי במחלוקת האחרונים, אי משקה לעבין גופו נקרא בישול או טיגון - ואי לזאת אינו ענין לד"ק דאדמוה"ז ולא זכיתי להבין ד"ק דהגאון מהרש"ם.

הרב אליעזר צבי זאב צירקינד
- ברוקלין נ.י. -

טו. בגליון לד (רלג) העיר הת' י. בעלינאן על מ"ש בשו"ע אדמו"ר הזקן סי' תעב סעיף י' וז"ל: אשה בין נשואה בין אלמנה וגרושה. א"צ הסיבה כו' ע"כ. דלפ"ז אינו מוכן מ"ש בסעיף י"ב וכן עבדים ושפחות העבריות צריכין הסיבה. וכבר קדמו בזה הרב ש.ד. הכהן בגליון יא. ניסן תשמ"א דמאריסטאן ובגליון ג (רלד) תירץ הרב ל.י. רסקין דבסעיף י' ביאר רק כדיון של נשואה אלמנה וגרושה ולמה לא הזכיר פנוי' ואמנם ע"ז מדובר בסעיף י"ד ועי' באריכות בקובץ י"א דאוסטרלי